

ȘCOLI SALVATOARE DE RÂURI

River Saver Schools
Lit(t)eracy Programme

FMIP/2023-1-HU01-KA220-SCH-000166027

Lansarea proiectului :
„ȘCOLI SALVATOARE DE RÂURI”
sub egida evenimentului ecologic:
2 Februarie - Ziua Mondială a Zonelor Umede
Proiect finanțat prin Programul ERASMUS+ 2023

A „FOLYÓMENTŐ ISKOLÁK”
projekt megnyitója ”Február 2. a Vizes
Élőhelyek Nemzetközi Nap”égisze alatt
szervezett rendezvény keretében
A projekt finanszírozását az
ERASMUS+2023 Program biztosítja

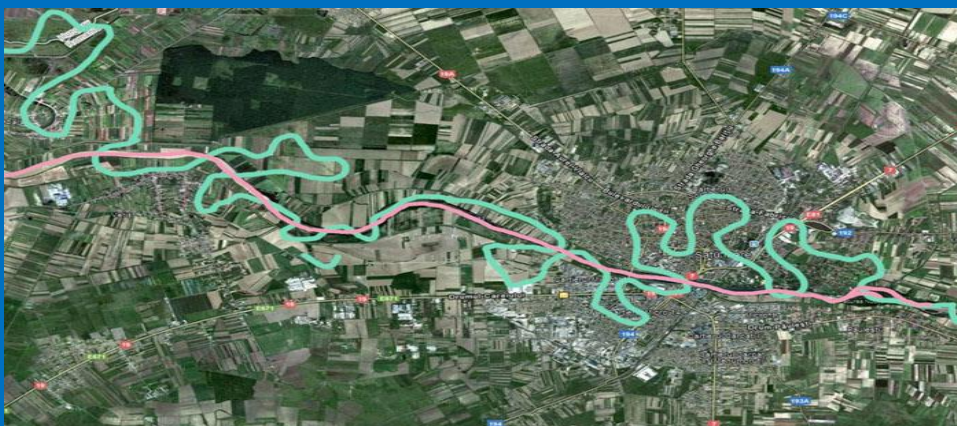
NATURA 2000 SOMEȘUL INFERIOR

NATURA 2000 ALSÓ SZAMOS TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET

Râul Someș, pe teritoriul României, cât și al Ungariei, are și funcția de coridor ecologic, care asigură migrarea multor specii de păsări, mamifere, amfibieni, reptile, pești și diferite specii de plante.

Brațele moarte ale râului Someș au o valoare deosebită pentru conservarea unor habitate și specii de faună și floră sălbatică de interes conservativ comunitar și/sau național, atât în sectorul românesc al râului Someș, cât și în sectorul din Ungaria.

Datorită caracteristicilor acestora aici se găsesc habitate care oferă condiții optime pentru hrănirea și reproducerea unor specii de faună de interes comunitar : vidră, castor, amfibieni, pești, păsări acvatice, etc.

A Szamos folyó, mind Románia, mind Magyarországon területén, természetvédelmi folyosó szerepet is tölt be, amely biztosítja számos madár, valamint emlős vándorlását (vidra, hód, denevér stb.), kétéltűek, hüllők, halak valamint különböző növények részére.

A Szamos holtágai különleges jelentőséget hordoznak egyes élőhelyek, valamint a vadon élő flóra és fauna védett egyedei részére, amelyek helyi vagy nemzeti jelentőséggel bírnak, a Szamos romániai, de magyarországi szakaszain is.

Ezen élőhelyek jellegzetességeinek megfelelően, itt találhatóak meg olyan területek, amelyek optimális körülményeket biztosítanak az élő fauna egyes védett egyedei számára, táplálva őket és szaporodásukat elősegítve (vidra, hód, kétéltűek, halak, vizimadarak, stb.).

Situl Natura 2000 ROSCI0436 Someșul Inferior a fost desemnat pentru asigurarea stării de conservare favorabilă a unui habitat de interes comunitar constând în: 2 specii de mamifere de interes comunitar, 3 specii de amfibieni de interes comunitar și 6 specii de pești de interes comunitar după cum urmează: Castor fiber (castor sau breb), Lutra lutra (Vidra), Bombina orientalis (buhai de baltă cu burtă roșie), Bombina variegata (buhai de baltă cu burtă galbenă), Triturus cristatus (triton cu creastă), Aspius aspius (avat), Cobitis taenia (zvârlugă), Gobio albipinnatus (porcușor de șes), Gobio kessleri (porcușor de nisip), Rhodeus sericeus amarus (boarță), Zingel zingel (fusar mare).

Foto: Vlad Ciofleac

Foto: Vlad Ciofleac

Foto: Vlad Ciofleac

Boarță – *Rhodeus amarus*

Porcușorul-de-nisip – *Romanogobio kessleri*

Avatul – *Aspius aspius*

Porcușorul-de-șes – *Romanogobio vladkovi*

A Natura 2000 ROSCI0436 Alsó Szamos kiemelt környezetvédelmi terület létrehozása más nemzeti jelentőséggel bíró fajok fennmaradására is szolgál, amelyek : 2 emlős faj, 3 kétéltű faj és 6 halfaj, amelyek a következők: Castor fiber (közönséges hód), Lutra lutra (vidra), Bombina bombina (vöröshasu unka), Bombina variegata (sárgahasu unka), Triturus cristatus (tarajosgöte), Aspius aspius (ragadozó őn), Cobitis taenia (vágócsik), Gobio albipinnatus (halványfoltu küllő), Gobio kessleri (homoki küllő), Rhodeus sericeus amarus (szivárványos ökle), Zingel zingel (magyar buckó).

Foto: Vlad Ciofleac

Foto: Vlad Ciofleac

Foto: Vlad Ciofleac

Boarța – *Rhodeus amarus*

Porcușorul-de-nisip – *Romanogobio kessleri*

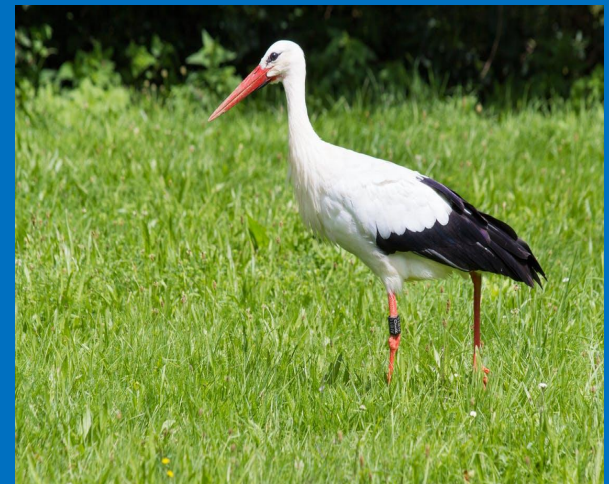
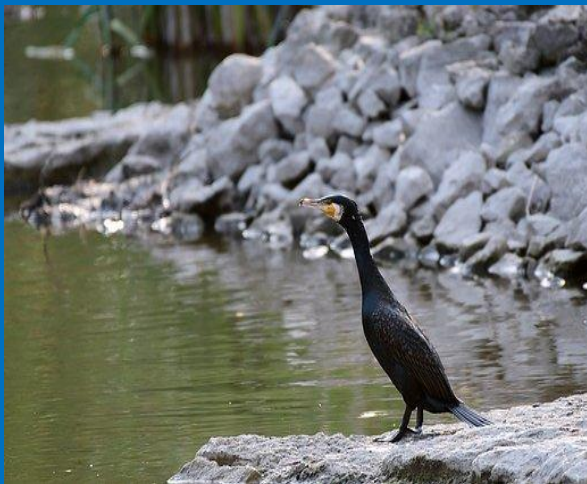
Avatul – *Aspius aspius*

Porcușorul-de-șes – *Romanogobio vladkovi*

Păsările specifice ariei protejate sunt: egretă mare, stârcul, pițigoii albastru, coțofana, cormoranul, rața mare și barza albă.

A környezetvédelmi terület jellegzetes madarai: nagykócsag, kék cinege, szarka, kormorán, tőkés réce és fehér gólya.

ACTIVITĂȚI ECOLOGICE DESFĂȘURATE ÎN VEDEREA CUNOAȘTERII ARIEI PROTEJATE *KÖRNYEZETVÉDELMI TEVÉKENYSÉGEK A VÉDETT TERÜLET ISMERTETÉSE CÉLJÁBÓL*

„Parada vietuitoarele protejate,, - preșcolarii îmbrăcați în ținute personalizate au sensibilizat importanța protecției și conservării speciilor de floră și faună specifice zonei protejate aflate pe cale de dispariție;

„Maraton pentru protejarea biodiversității,,- deplasare pe jos în jurul lacului cu stegulețe purtând imaginea unei specii protejate din aria protejată pentru a sensibiliza comunitatea cu privire la importanța protecției habitatelor specifice zonei protejate;

„Marș ciclist,, - deplasări cu bicicletele în jurul lacului;

„Ecologizarea râului Someș,, - deplasări cu caiacele pe Someș pe traseul Odoreu –Satu Mare și colectarea deșeurilor;

Observații ornitologice – participare la inventarierea anuală a păsărilor;

ACTIVITĂȚI ECOLOGICE DESFĂȘURATE ÎN VEDEREA CUNOAȘTERII ARIEI PROTEJATE *KÖRNYEZETVÉDELMI TEVÉKENYSÉGEK A VÉDETT TERÜLET ISMERTETÉSE CÉLJÁBÓL*

„Parada vietuitoarele protejate,, - preșcolarii îmbrăcați în ținute personalizate au sensibilizat importanța protecției și conservării speciilor de floră și faună specifice zonei protejate aflate pe cale de dispariție;

„Maraton pentru protejarea biodiversității,,- deplasare pe jos în jurul lacului cu stegulețe purtând imaginea unei specii protejate din aria protejată pentru a sensibiliza comunitatea cu privire la importanța protecției habitatelor specifice zonei protejate;

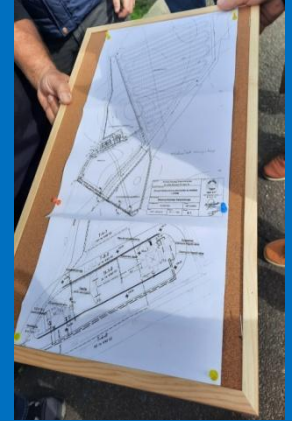
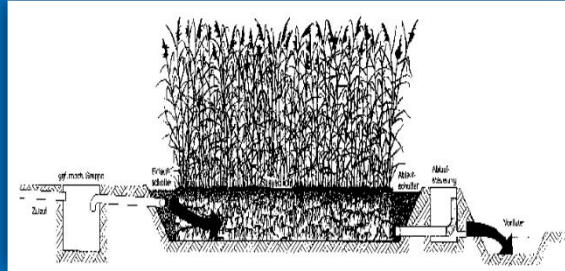
„Marș ciclist,, - deplasări cu bicicletele în jurul lacului;

„Ecologizarea râului Someș,, - deplasări cu caiacele pe Someș pe traseul Odoreu – Satu Mare și colectarea deșeurilor;

Observații ornitologice – participare la inventarierea anuală a păsărilor;

MODALITĂȚI DE EXTINDERE A ZONELOR UMEDE - SISTEME DE EPURARE CU REGENERARE NATURALĂ ÖKOLÓGIAI MÓDSZER ALKALMAZÁSA A VIZES ÉLŐHELYEK BŐVÍTÉSERE -GYÖKÉRTÉRI SZENYVIZTISZTÍTÓ RENDSZER KIALAKÍTÁSA

Környezetvédelmi
Szolgáltatók és Gyártók
Szövetsége

„ȘCOLI SALVATOARE DE RÂURI”
Proiect finanțat prin Programul ERASMUS+ 2023
„FOLYÓMENTŐ ISKOLÁK”
*A projekt finanszírozását az ERASMUS+2023
Program biztosítja*
„River Saver Schools River Lit(t)eracy Programme”
2023-1HU01-KA220-SCH-000166027

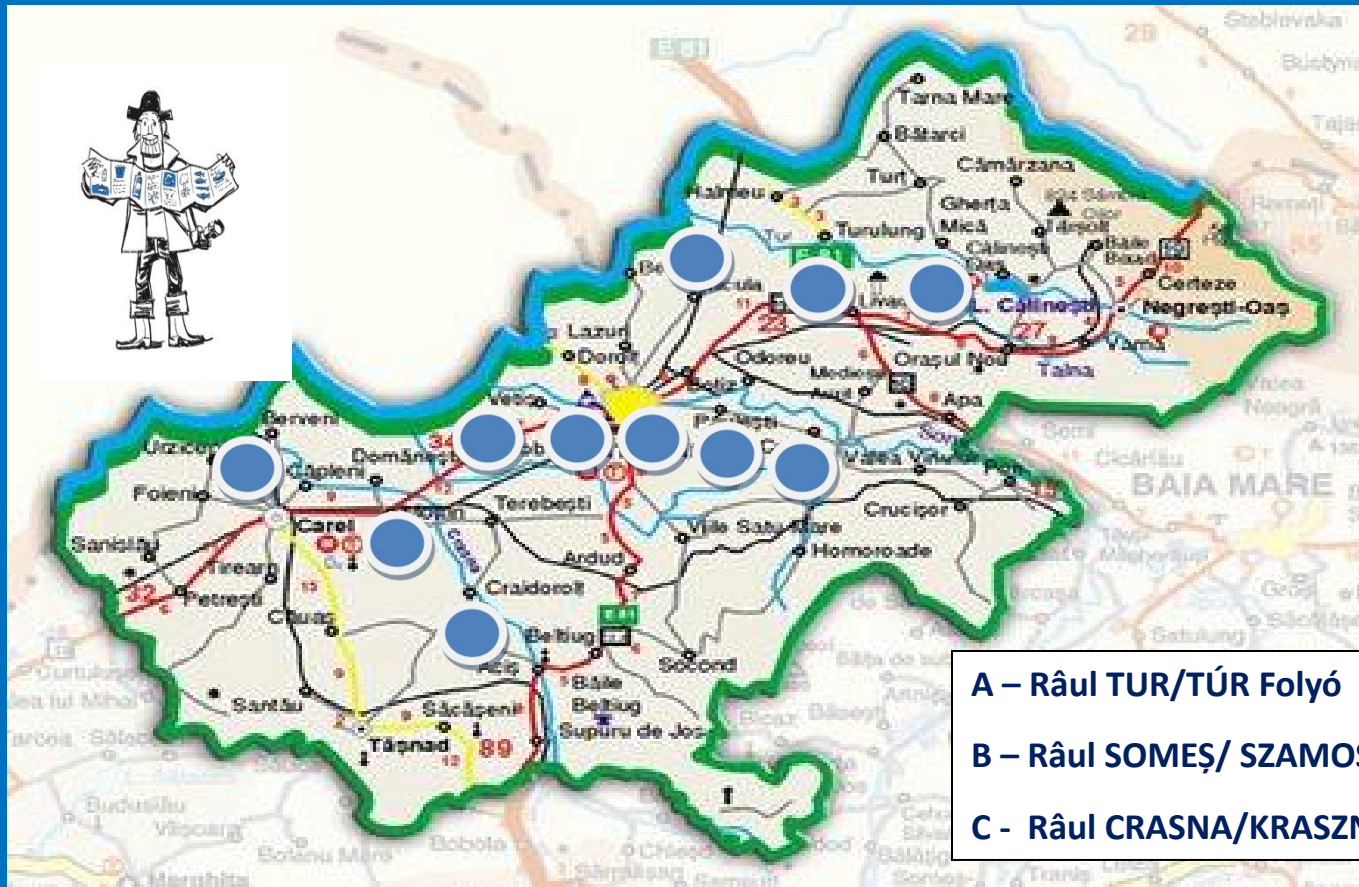

Perioada de implementare: Septembrie 2023-August 2025
 A projekt megvalósítási időszaka: Szeptember 2023-Augusztu 2025
 Organizații partenere/A partner szervezetek:

Logo	A partner szervezetek	Organizațiile partenere
	PET Kupa Egyesület MAGYARORSZÁG	Asociația PET Kupa UNGARIA
	Élet fája Egyesület ROMÁNIA	Asociația Copacul Vieții ROMÂNIA
	Ungvári Drugeth Gimnázium UKRAJNA	Școala Gimnazială Drugeth UCRAINA
	Természetjáró Egyesület SERBIA	Asociația pentru Protecția Naturii SERBIA
	Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége MAGYARORSZÁG	Federația Serviciilor și Producătorilor de Mediu UNGARIA

REȚEAUA ȘCOLARĂ - ISKOLAHÁLÓZAT

- A – Râul TUR/TÚR Folyó
- B – Râul SOMEȘ/ SZAMOS Folyó
- C - Râul CRASNA/KRASZNA Folyó

A. În vecinătatea râului TUR/TÚR FOLYÓ SZOMSZÉDSÁGÁBAN

1. Csüry Bálint Általános Iskola – Egri
2. Túrterebes Általános Iskola – Túrterebes
3. Halmi Általános Iskola – Halmi

B. În vecinătatea râului Someș/SZAMOS FOLYÓ SZOMSZÉDSÁGÁBAN

4. Bem József Általános Iskola – Szamokrássó
5. Ion Barbu Általános Iskola – Ombód
6. Aurel Popp Művészeti Liceum – Szatmárnémeti
7. Hám János Liceum - Szatmárnémeti
8. Óvári Általános Iskola - Óvári

C. În vecinătatea râului Crasna/ KRASZNA FOLYÓ SZOMSZÉDSÁGÁBAN

9. Viorel Sălăgean Általános Iskola – Krasznabéltek
10. Mihai Viteazul Általános Iskola – Kismajtény
11. Börvelyi Általános Iskola – Börvelyi

A PROJEKT CÉLJA

A projekt célja a folyókkal, vízszennyezéssel, a műanyag használattal és reciklálással kapcsolatos ismeretanyag átadása és adaptív alkalmazása. Az EU fenntarthatósági és klímavédelmi célkitűzéseivel összhangban a program résztvevői – diákok és tanárok- megismerkednek a folyók gazdasági, ökológiai és kulturális szerepével, a folyami és tengeri műanyag hulladék keletkezésével és viselkedésével, és a környezeti problémákra kidolgozott hatékony megoldásokkal.

SCOPUL PROIECTULUI

Cunoașterea efectelor poluării cursurilor de apă, a utilizării excesive a plasticului, a importanței reciclării deșeurilor de plastic. Toate aceste informații vor fi oferite prin intermediul manualelor didactice ajutătoare realizate prin proiect (4 la număr) și care vor putea fi utilizate pentru partea de aplicații practice ale proiectului .

În contextul dezvoltării durabile și a protejării climei, participanții la proiect – elevi și profesori - vor cunoaște rolul economic, ecologic și cultural al râurilor, sursa deșeurilor de plastic, comportamentul acestora în natură precum și modalitățile eficiente de rezolvare a problemelor de mediu generate.

A PROJEKT TEVÉKENYSÉGEI RÖVIDEN

A programban tananyagok, oktatási segédanyagok, köztük Folyóműveltségi Eszköztár és mobil Műanyag Műhely készül a 6-14 éves korosztály számára magyarul, románul és angolul. Folyómentő iskolák alakulnak. Az oktatási intézmények hálózatba tömörülnek, és folyó örökbefogadással, folyótisztító akciókkal, innovatív műanyag újrafelhasználással nyitnak új távlatokat a folyóvédelem és műanyag újrafelhasználásban.

ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI

- Realizarea unei rețele de școli salvatoare de râuri formată din 11 școli;
- Conceperea, tipărirea și distribuirea manualelor didactice ajutătoare (4 cărți tematice) în limba română, maghiară și engleză pentru elevi cu vârste între 6-14 ani;
- Achiziționarea unei „valize” cu echipamentele și uneltele de lucru (de exemplu: aparat de topit, de perforat, de lipit, fier de călcat, uscător de păr, trusă de pensule, vopsele pe bază de apă etc.) necesare pentru partea de lucrări practice care se vor desfășura la nivelul fiecărei școli;
- Ore de educație ecologică concentrate pe cele 4 teme conform manualelor didactice ajutătoare: protecția mediului în general, biodiversitatea râurilor, gestiunea deșeurilor, metode de bune practici în reutilizarea deșeurilor reciclabile;
- Adoptarea unei porțiuni de râu de către fiecare școală;
- Acțiuni de ecologizare a râurilor și malurilor acestora;
- Aplicații practice : Utilizarea unor metode inovative de reutilizare a deșeurilor reciclabile utilizând echipamentele achiziționate prin proiect ;
- Tabără ecologică de trei zile în Ungaria pe malul Tisei;

Seria de manuale didactice ajutătoare - O Tisă curată se prezintă !

Stimați elevi și cadre didactice iubitori de râuri!

Poate cunoașteți și voi, că râurile întregii lumi sunt într-o situație dificilă. Strigă după ajutor, când iresponsabilitatea umană încarcă ecosistemele cu nespuse de multe deșeururi poluând râurile. Ar fi bine, să le acordăm atenție, deoarece ele ne oferă : apă proaspătă, pești, energie, peisaje frumoase, locuri de odihnă, aer curat cu mireasmă plăcută.

Promotorul emblematic al seriei de cărți este Căpitanul Barbă, cu zămbetul lui caracteristic de „pirat al deșeurilor”.

Seria noastră de manuale se focusează pe această problemă.

Ai dori, să știi, cine este Căpitanul Barbă?

Cum este când Zee – Pescărușul albastru urmărește evenimentele de pe o creangă, Viza – Sturionul, sub apă povestește despre lumea minunată de vietăți acvatice?

Cum se zbate PJ, bravul rozător din Polinezia alături de ai lui împotriva deșeurilor din mări și oceane? Unde se găsește insula Tuta Oana ? Și cine sau ce poate fi „crocodilul din Tisa”?

Manualele didactice aduc râurile aproape de copii și dascăli.

În preocupările noastre jucăușe, în mesajele de „poșta de butelii ale naufragiaților” vei găsi răspunsuri la aceste întrebări. Pe parcursul programului Erasmus+ „5 țări , 1 râu”, în cadrul unei colaborări internaționale au prins viață caractere, cu ajutorul cărora am oferit școlărilor materiale didactice. Cărțile, respectiv filmulețele sunt accesibile fără costuri în toate limbile Tisei: ucraineană, română, sârbă, maghiară și slovacă. În proiectul actual, așteptăm echipe noi din aceste țări. Dacă vrei să fii participant la această aventură, descarcă materialele, du-le în școală și începe munca în echipă! Sau, luați direcția către râu: adoptați un segment de râu, fiți și voi „piraiți” ai PET-urilor, să fie și școala voastră Școală salvatoare de râu!

Caută materialele de mai sus și echipa noastră de autori pe pagina web Tiszta

Tisza : <https://tisztatisza.eu/>

Mulțumim în numele Tisei, Dunării și Mării Negre!

Autorul: Bódiszné Hajnal Alíz

Bemutatkozik a Tiszta Tisza Tankönyvsorozat

Kedves Folyószerető diákok, tanítók és tanárok!

Talán ti is tudjátok, hogy a folyóink szerte a világon nagy bajban vannak. Segítségért kiáltanak, az emberi felelőtlenség olyan sok hulladékkal, szennyezőanyaggal terheli az ökoszisztémát. Jó lenne, ha odafigyelnénk rájuk, mert a folyók olyan sok minden jót adnak nekünk. Friss vizet, halat, vízenergiát, szépséget, pihenő helyet, vízillatú tiszta levegőt.

Szakállkapitány a Tiszta Tisza Tankönyvsorozatot népszerűsíti széles mosolyával.

Tiszta Tisza Tankönyvsorozatunk és oktató mesekönyvünk erre a problémára hívja fel a figyelmet. Szeretnéd tudni, ki Szakáll kapitány? Milyen amikor Zééé- a jégmadár az ágról figyelve, Viza a víz alól bugyborékolva mesél a Tisza folyó csodálatos élővilágáról? Hogyan harcol PJ, a kis bátor polinéz petkány társai oldalán a folyami és óceáni hulladék ellen? Hol található Tuta Oana szigete? És vajon mi vagy ki lehet az a „tiszai krokodil”?

A Folyómentők kézikönyve közel hozza a gyerekekhez és a tanárokhoz a folyót.

Játékos foglalkozásainkban, palackposta üzeneteinkben megtalálod mindezekre a kérdésekre a választ. Az 5 ország 1 folyó Erasmus+ program során, nemzetközi együttműködés keretében született karakterek segítségével kisiskolásoknak oktatási anyagokat készítettünk. Könyveinket, oktatóvideóinkat ingyenesen elérhetővé tettünk minden Tisza-nyelven (ukránul, románul, szlovákul, magyarul, szerbül). Most futó Folyómentő Iskolák programunkba pedig új csapattagokat várunk határon innen és túlról. Ha szívesen lennél ennek a nagy kalandnak a részese, töltsd le a kiadványokat, vidd be a suliba és dolgozzatok kupaktörzseinkben. Vagy vegyétek egyből a folyó felé az irányt. Készítsetek kincses térképet, fogadjatok örökbe folyószakaszt, legyetek ti is petkalózok, és legyen a ti sulitok is Folyómentő Iskola.

Keresd kiadványainkat és csapatunkat a diákoknak és tanároknak készített Tiszta Tisza weboldalon: <https://tisztatizza.eu/>

Köszönjük a Tisza, a Duna és a Fekete-tenger nevében!

A cikket írta: Bódiszné Hajnal Alíz

A projekt

eredményei:

- 2588 diák és 55 pedagógus mozgósítása és bevonása a projekt tevékenységeibe;
- az iskolák számára a segédanyagok biztosítása mintegy 400 példányban, azzal a céllal, hogy elősegítsük az ökológiai tevékenységek folytatását a projekt zárása után is;
- az örökbefogadott folyószakaszok rendszeres ökológizálása, összesen mintegy 5,5 km hosszban (500m iskolánként), amelyből 1500m a Túr, 1500m a Kraszna és 2500m a Szamos folyón;

Rezultatele proiectului:

- mobilizarea unui număr de 2588 elevi și 55 de profesori din cele 11 școli și participarea acestora la activitățile proiectului;
- dotarea școlilor cu manuale didactice ajutătoare (400 exemplare) pentru asigurarea continuității activităților ecologice și după finalizarea proiectului;
- asigurarea ecologizării periodice de către cele 11 școli, a unei porțiuni de râu cu lungime totală de 5,5 km (câte 500 m /școală) din care: 1500 m pe Tur , 1500 m pe Crasna și 2500 m pe Someș;

Vă mulțumesc pentru atenția acordată!

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

